

Najnowsze regulacje prawne w obszarze gospodarki odpadami

radca prawny Anna Specht-Schampera

AUSTRIA BELGIUM BULGARIA CHINA CZECH REPUBLIC GERMANY
HUNGARY ITALY POLAND ROMANIA SLOVAKIA SPAIN TURKEY

schindhelm.com

PROJEKTOWANA NOWELIZACJA UCPG

„NOWA REFORMA ODPADOWA”

- *Powrót do trzyletniego okresu magazynowania,*
- *liczenie recyklingu na starych zasadach,*
- *zamrożenie opłat marszałkowskich i*
- *zrównanie cen dla mieszkańców i firm.*

*To założenia nowej reformy odpadowej. Redukcja kosztów systemu komunalnego, a przez to zatrzymanie wzrostu opłat ponoszonych przez mieszkańców, to priorytet, któremu będą podporządkowane wszystkie zaplanowane na najbliższe tygodnie reformy – wynika z ustaleń DGP, który poznał najnowsze propozycje Ministerstwa Klimatu na rozwiązanie problemów trapiących gospodarkę komunalną. (...) pierwszym krokiem ma być **zniesienie zakazu składowania frakcji kalorycznych**. (...) Z ustaleń DGP wynika, że najpóźniej po wakacjach do prac parlamentarnych zostaną skierowane projekty przepisów, które mają przemodelować rynek. Będą to nowelizacja ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tj. Dz.U. z 2019 r. poz. 2010 ze zm.) i zupełnie nowy akt prawny będący podstawą do **wdrożenia w Polsce systemu rozszerzonej odpowiedzialności producenta (ROP)**.*

<https://serwisy.gazetaprawna.pl/ekologia/artykuly/1486678,reforma-odpadowa-smieci-nowe-ceny.html>

„ŚMIECI MAJĄ BYĆ TANIE”

*Kolejnymi zmianami ma być nowelizacja ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (ucpg) oraz nowy akt prawny przygotowujący Polskę do wdrożenia rozszerzonej odpowiedzialności producenta (ROP). **Projekty mają się pojawić najpóźniej po wakacjach.** Co więcej, część przepisów będzie prawdopodobnie zgłoszona jako projekty poselskie, co ma przyspieszyć ich wdrażanie.*

[\(https://portalkomunalny.pl/nowa-duza-reforma-rewolucja-odpadowa-2020-smieci-maja-byc-tanie-408212/\)](https://portalkomunalny.pl/nowa-duza-reforma-rewolucja-odpadowa-2020-smieci-maja-byc-tanie-408212/)

Twitter Wiceministra Klimatu Jacka Ozdoby,
10 września 2020 r.:

← **Tweet**

Jacek Ozdoba @OzdobaJacek · 3 g.

Na Komisji Ochrony Środowiska rozmawialiśmy [m.in.](#) o pakiecie zmian jakie przygotowałem. 📄

1

5

15

„ŚMIECI WRÓCĄ NA HAŁDY”

DGP poznał projekty ustaw, które mają **zrewolucjonizować gospodarkę komunalną. Albo, jak przekonują inni, **cofnąć ją o kilka lat.****

Ministerstwo Klimatu chce zmienić przepisy tak, by samorządy nie musiały przekazywać odpadów spalarniom, tylko mogły je składować. To powrót do sytuacji sprzed 2016 r. Ale zmiana nie będzie wieczna – „zwolnienie” potrwa 2–3 lata. W tym czasie gminy mają zaoszczędzić pieniądze i przeprowadzić inwestycje konieczne do tego, by zmniejszyć koszty spalania śmieci (obecnie to nawet 1800 zł za tonę). (...)

*Niestety, reforma nie spełniła pokładanych w niej nadziei, bo dziś wciąż prawie 70 proc. odpadów, które wyrzucamy, dalej jest zmieszana, a znaczna część ze strumienia zebranego selektywnie nie nadaje się do recyklingu. W efekcie **frakcji kalorycznej tylko przybywa, a możliwości jej wykorzystania wręcz przeciwnie.** (...)*

*W ocenie ministerstwa otwarcie składowisk dla frakcji kalorycznej pozwoliłoby **zatrzymać gwałtowny wzrost kosztów systemu.** Przerwałoby też fikcję, w której **odpady znikają w systemie.** (...)*

*zniesienie zakazu składowania jest jedynym realnym sposobem, by zatrzymać wzrost cen i dać samorządom moment na złapanie oddechu i podjęcie zmian, między innymi **inwestycji we własne instalacje.***

<https://serwisy.gazetaprawna.pl/ekologia/artykuly/1486203.skladowanie-odpadow-nowelizacja-ministerstwo-klimatu.html>)

„NOWE SPOSOBY ZAGOSPODAROWANIA ODPADÓW”

Decyzja Wójta Gminy Ostrów Wielkopolski została utrzymana w mocy decyzją SKO w Kaliszu z dnia 22 lipca 2020 r., sygn. SKO-4201/10/20:

*Organ otrzymał zgłoszenie o zgromadzonych odpadach na terenie działki stanowiącej drogę krajową (...) oddane w trwały zarząd Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, poprzez umieszczenie **(porzucenie) na działce naczepy samochodowej zawierającej metalowe beczki z nieznanymi substancjami ciekłymi. (...) Prokuratura wszczęła śledztwo (...).***

*Powyższe substancje należą do rozpuszczalników i posiadają właściwości **łatwopalne, a w wyższych temperaturach wybuchowe.** Substancje stwarzają realne zagrożenie dla mieszkańców. (...) Odpady są odpadami niebezpiecznymi. (...)*

W związku z powyższym, właściwym podmiotem zobowiązanym do usunięcia odpadów jest Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad.

NOWE ZASADY ORGANIZACJI PRZETARGÓW
NA ODBIÓR I ZAGOSPODAROWANIE
ODPADÓW KOMUNALNYCH

UZASADNIENIE NOWELIZACJI UCPG (WESZŁA W ŻYCIE W PRZEWAŻAJĄCEJ CZĘŚCI 6 WRZEŚNIA 2019 R.)

Podjęcie prac nad nowelizacją ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2018 r. poz. 1454 i 1629 oraz z 2019 r. poz. 730), zwanej dalej "ustawą", wynika w szczególności z rekomendacji zawartych w Krajowym planie gospodarki odpadami 2022, zwanym dalej "Kpgo 2022". Zmiana przepisów ustawy ma na celu wyeliminowanie następujących zidentyfikowanych problemów:

- 1. możliwości **ryczałtowego** rozliczania przedsiębiorcy odbierającego odpady komunalne od mieszkańców, co **utrudnia gminom kontrolę nad strumieniem odpadów komunalnych** oraz może **prowadzić do podwyższenia kosztów systemu** (przeszacowanie kosztów odbioru odpadów komunalnych);*
- 2. braku zachęty do **selektywnego** zbierania odpadów komunalnych.*

(Uzasadnienie projektu Nowelizacji, druk 3495, Sejm VIII Kadencji)

Czy cel ustawodawcy został osiągnięty?

NOWE REGULAMINY UCPG

Zgodnie z art. 9 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw Dz.U.2019.1579 w brzmieniu po zmianie z art. 40 ustawy z dnia 14 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (Dz.U.2020.875, tzw. **Tarcza**):

1. Rada gminy jest obowiązana dostosować uchwały wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym do przepisów ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, ~~w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy~~ w terminie do dnia 31 grudnia 2020 r.
2. Zachowują moc uchwały wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na podstawie art. 6j ust. 3b ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, w których ryczałtowa stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi jest nie wyższa niż 10% przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzanego na 1 osobę ogółem - za rok od nieruchomości, na której znajduje się domek letniskowy, lub od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe.

KATALOG OBLIGATORYJNYCH ELEMENTÓW UMOWY

Art. 6f ust. 1a ucpg: [*Umowa na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości*] otrzymał brzmienie:

Umowa w sprawie zamówienia publicznego na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości albo na odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w części dotyczącej odbierania odpadów **określa** w szczególności:

- 1) wymogi dotyczące przekazywania odebranych **niesegregowanych (zmieszanych)** odpadów komunalnych do instalacji komunalnych;
- 2) rodzaje odpadów komunalnych odbieranych **selektywnie** od właścicieli nieruchomości;
- 4) obowiązek prowadzenia **dokumentacji** związanej z działalnością objętą zamówieniem;

**Uwaga! Kontrola RIO w powyższym zakresie
(naruszenie art. 6f ucpg)**

KATALOG OBLIGATORYJNYCH ELEMENTÓW UMOWY

5) **instalacje**, w szczególności **instalacje komunalne**, do których podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości jest obowiązany przekazać odebrane odpady komunalne; w przypadku niewielkich ilości odebranych odpadów selektywnie zbieranych możliwe jest wskazanie podmiotu zbierającego te odpady;

6) szczegółowe **wymagania stawiane przedsiębiorcom** odbierającym odpady komunalne od właścicieli nieruchomości;

7) szczegółowy sposób postępowania w przypadku stwierdzenia **nieselektywnego** zbierania odpadów.

Czy zamawiający musi wymagać, aby wykonawca miał zezwolenie na przetwarzanie odpadów lub umowę z podmiotem posiadającym takie zezwolenie?

Czy jest to warunek udziału w postępowaniu?

Czy zamawiający może poprzestać na oświadczeniu wykonawcy, czy ma żądać zezwoleń?

WZROST CEN W GOSPODARCE ODPADAMI Z PUNKTU WIDZENIA NIK

UOKiK: PRZYCZYNY WZROSTU CEN W GOSPODARCE ODPADAMI

Rynek odpadów - raport Prezesa UOKiK

*W ocenie NIK **działania organów administracji publicznej oraz prowadzących instalacje MBP i zarządzających składowiskami odpadów były niewystarczające i nieskuteczne**, co powodowało, że zagospodarowanie odpadów powstających w instalacjach MBP było **niezgodne z przepisami o odpadach**. (...)*

*W toku opracowywania w.p.g.o. **marszałkowie województw nie dokonali rzetelnej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi**, co prowadziło do sytuacji, w której aż połowa skontrolowanych podmiotów przekroczyła dopuszczalne limity przetwarzania odpadów. (...)*

*Do instalacji MBP w zdecydowanej większości przekazywane były zmieszane odpady komunalne. Na przykładzie trzech instalacji MBP kontrola wykazała, że udział odpadów pochodzących z selektywnej zbiórki wynosił od 7% do 20%, natomiast pozostałe stanowiły odpady zmieszane. W trakcie oględzin instalacji **MBP zaobserwowano dużą ilość zanieczyszczeń w odpadach selektywnie zbieranych**, co według powołanego w toku kontroli specjalisty z zakresu gospodarki odpadami, jest **typowe dla warunków krajowych**. Stwierdzono również, że przyjmowane do instalacji zmieszane odpady komunalne, wraz z innymi rodzajami odpadów, były mieszane i wspólnie przetwarzane.*

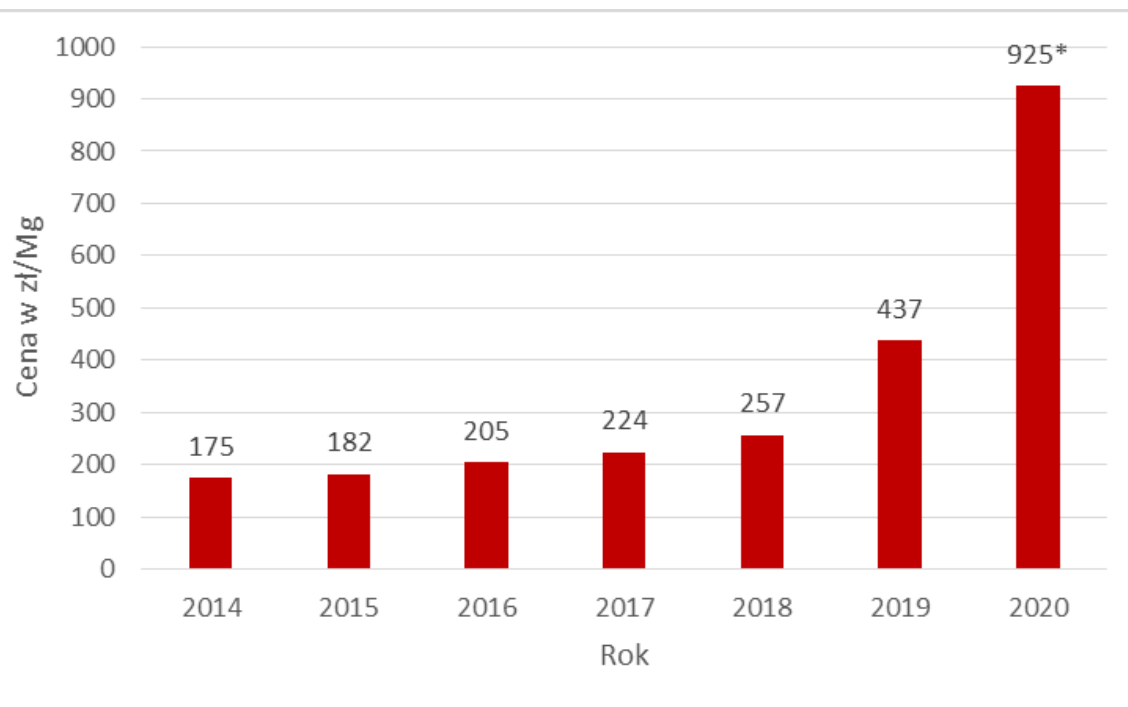
UOKiK: PRZYCZYNY WZROSTU CEN W GOSPODARCE ODPADAMI

Do najważniejszych czynników wzrostu kosztów instalacji można zatem zaliczyć:

- *rosnące koszty zagospodarowanie frakcji nadsitowej – kalorycznej (palnej) przeznaczonej na RDF, co dotyczy 40% masy zmieszanych odpadów komunalnych oraz 60% masy zmieszanych odpadów opakowaniowych.*
- *rosnące koszty zagospodarowania frakcji podsitowej na składowisku – opłata marszałkowska – co dotyczy 40% masy zmieszanych odpadów komunalnych.*
- *problemy na rynku surowców przeznaczonych do recyklingu – zwłaszcza tworzyw sztucznych i papieru – dotyczy 5% masy zmieszanych odpadów komunalnych oraz 40% zmieszanych odpadów opakowaniowych.*

(Prezes UOKiK, Raport dot. rynku odpadów z 11 maja 2020 r.,
https://www.uokik.gov.pl/aktualnosci.php?news_id=16405)

UOKiK: PRZYCZYNY WZROSTU CEN W GOSPODARCE ODPADAMI

Wykres 12. Ceny uzyskane w postępowaniach przetargowych na odbiór 1 Mg frakcji palnej w kolejnych latach – instalacja z woj. Podkarpackiego

(Prezes UOKiK, Raport dot. rynku odpadów z 11 maja 2020 r.,

https://www.uokik.gov.pl/aktualnosci.php?news_id=16405)

UOKiK: PRZYCZYNY WZROSTU CEN W GOSPODARCE ODPADAMI

Aktualnie powyższe problemy systemowe mogłyby być rozwiązane za pomocą następujących instrumentów:

- *nadzoru nad branżą regulatora kontrolującego koszty i ceny wyznaczającego pewien **maksymalny pułap cenowy**, w szczególności na terenach, gdzie na skutek istniejącej struktury rynku rozwój mechanizmów konkurencyjnych w krótkim okresie nie jest prawdopodobny. (...)*
- *wykorzystanie w pełni stworzonych przez nowelizację z września 2019 roku możliwości wykorzystania mechanizmów konkurencji. W chwili obecnej gminy (...) **mogą podpisywać umowy z bardziej odległymi instalacjami, które oferują niższe ceny. Wymaga to jednak proaktywnej polityki gmin;***
- *osobnym rodzajem działań jest wspieranie powstawania nowych mocy przerobowych w **instalacji komunalnych.***

(Prezes UOKiK, Raport dot. rynku odpadów z 11 maja 2020 r.,
https://www.uokik.gov.pl/aktualnosci.php?news_id=16405)

UOKiK: PRZYCZYNY WZROSTU CEN W GOSPODARCE ODPADAMI

Wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska nie przeprowadzali kontroli posiadaczy odpadów, przekazujących odpady nieuprawnionym podmiotom. Nie podejmowali także kontroli, pomimo uzyskanych informacji o nieprawidłowościach w gospodarowaniu odpadami. Kontrolerzy WIOŚ nie pobierali próbek odpadów do badań i nie dokonywali oględzin podczas prowadzonych kontroli u przetwarzających odpady. Organy administracji publicznej nie miały również pełnej wiedzy o pożarach miejsc magazynowania i składowania odpadów, pomimo że u 11 spośród 18 kontrolowanych podmiotów wystąpiły w okresie objętym kontrolą 33 pożary.

*Brak wiedzy o przyczynach i skali pożarów oraz **niepodejmowanie działań zapobiegawczych stwarza warunki dla nielegalnego pozbywania się odpadów**, a tym samym do rozwoju tzw. szarej strefy. Nieskuteczna kontrola rynku odpadów przez organy administracji publicznej przyczynia się do degradacji środowiska i stwarza zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi.*

(Prezes UOKiK, Raport dot. rynku odpadów z 11 maja 2020 r.,
https://www.uokik.gov.pl/aktualnosci.php?news_id=16405)

WIOŚ „NADRABIA ZALEGŁOŚCI”

Ustawa o Inspekcji Ochrony Środowiska:

- Art. 10c ust. 1: Główny Inspektor Ochrony Środowiska może powołać **zespół kontrolny**, w skład którego może powołać inspektorów Inspekcji Ochrony Środowiska zatrudnionych w wojewódzkich inspektoratach ochrony środowiska.
- Art. 9 ust. 2: Przy wykonywaniu kontroli przestrzegania wymagań ochrony środowiska inspektor uprawniony jest do:
 1. wstępu przez całą dobę wraz z niezbędnym sprzętem (...),
 2. przeprowadzania niezbędnych pomiarów lub badań, w tym pobierania próbek lub wykonywania innych czynności kontrolnych, w tym z użyciem **bezzałogowych statków powietrznych**, w celu ustalenia na terenie kontrolowanej nieruchomości, w obiekcie lub jego części, w kontrolowanym środku transportu, stanu środowiska oraz oceny tego stanu w świetle przepisów o ochronie środowiska, a także warunków wykonywania działalności wpływającej na środowisko indywidualnie określonych w decyzjach administracyjnych; (...)

GOSPODARKA ODPADAMI KOMUNALNYMI W CZASIE PANDEMII

ODBIÓR ODPADÓW OD OSÓB CHORYCH LUB NA KWARANTANNIE

- Czy coś zmieniło się w sprawie klasyfikacji odpadów pochodzących od osób chorych na COVID-19 lub przebywających na kwarantannie?
- „Wytyczne Ministra Klimatu i Głównego Inspektora Sanitarnego w sprawie postępowania z odpadami wytwarzanymi w czasie występowania zakażeń koronawirusem SARS-CoV-2 i zachorowań na wywoływaną przez niego chorobę COVID-19” **pozostają aktualne:**

*Odpady wytwarzane w miejscach kwarantanny lub izolacji, ze względu na miejsce powstawania oraz na ich skład stanowią **odpady komunalne**.*

ODPADY „ZAGROŻONE” TO NIE ODPADY MEDYCZNE CZY NIEBEZPIECZNE

- **Odpady medyczne** - odpady powstające w związku z udzielaniem świadczeń zdrowotnych oraz prowadzeniem badań i doświadczeń naukowych w zakresie medycyny (art. 3 ust. 1 pkt 8 u.o.),
- **Odpady niebezpieczne** - odpady wykazujące co najmniej jedną spośród właściwości niebezpiecznych, określonych w przepisach rozporządzenia Komisji (UE) nr 1357/2014 z dnia 18 grudnia 2014 r. (art. 3 ust. 4 u.o.), m.in. łatwopalność, toksyczność, ale też **zakaźność** (*odpady zawierające żywe drobnoustroje lub ich toksyny, o których wiadomo lub co do których istnieją wiarygodne podstawy do przyjęcia, że wywołują choroby u ludzi lub innych żywych organizmów. Przypisanie klasy HP 9 ocenia się na podstawie odpowiednich przepisów lub dokumentów referencyjnych w państwach członkowskich* – Załącznik III do rozporządzenia 1357/2014).

Nie ma przepisów krajowych pozwalających na zakwalifikowanie odpadów „zagrożonych” jako medyczne lub niebezpieczne.

Z ŻYCIA WZIĘTE – STANOWISKO MINISTRA KLIMATU Z 22.07.2020

*(...) zgodnie ze stanowiskiem Głównego Inspektoratu Sanitarnego odpady pochodzące od osób odbywających kwarantannę lub będących w izolacji należy klasyfikować jako odpady komunalne. (...) **Odpady są materiałem, który (niezależnie od ogłoszonej pandemii), zawsze mógł zawierać czynniki chorobotwórcze.** W związku z tym obowiązujące przepisy prawa precyzyjnie określają zasady bezpieczeństwa np. dot. pracowników mających styczność z odpadami, nie tylko w okresie pandemii.*

POLECENIE WOJEWODY – ART. 11B TZW. TARCZY – UCHYLONY Z DNIEM 5 WRZEŚNIA 2020

- ~~1. W przypadku braku na obszarze województwa technicznych i organizacyjnych możliwości unieszkodliwiania, zgodnie z obowiązującymi przepisami, odpadów wytwarzanych w związku z przeciwdziałaniem COVID-19 innych niż odpady medyczne o właściwościach zakaźnych, wojewoda może wydać, w drodze decyzji administracyjnej, polecenie dotyczące gospodarowania tymi odpadami podmiotom, o których mowa w art. 11 ust. 1 i 2. Polecenie podlega natychmiastowemu wykonaniu z chwilą jego doręczenia lub ogłoszenia oraz nie wymaga uzasadnienia. Przepisy art. 11 ust. 3-6 i 8 oraz art. 11a ust. 3-8 stosuje się odpowiednio.~~
- ~~2. W przypadku odpadów komunalnych polecenie wojewody może także dotyczyć:
 - ~~1. przekazywania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych do innych instalacji niż instalacje komunalne zapewniające przetwarzanie, o którym mowa w art. 35 ust. 6 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach;~~
 - ~~2. składowania lub termicznego przekształcania odpadów komunalnych bez (jakichkolwiek lub określonych) wstępnych procesów przetwarzania.~~~~

Z ŻYCIA WZIĘTE – STANOWISKO WOJEWODY Z

24.04.2020

Na obszarze województwa X istnieją warunki techniczne i organizacyjne pozwalające na unieszkodliwianie przedmiotowych odpadów zgodnie z obowiązującymi przepisami. (...)

*Wykorzystanie tego instrumentu powinno mieć **bezpośredni związek z faktycznym (potwierdzonym) oddziaływaniem** stanu epidemii na daną sytuację, **a nie profilaktycznym działaniem zarządzającego**. (...)*

*Inspektor Sanitarny (...) podkreślił, iż zasady postępowania z odpadami wytworzonymi w miejscu kwarantanny lub izolacji przez osoby m.in. chorych na COVID-19 przedstawione zostały w Wytycznych (...) Wynika z nich, iż **odpady te stanowią odpad komunalny**. (...)*

*ich **termiczne przekształcanie jest procesem bezpieczniejszym** dla zdrowia i życia ludzi oraz dla środowiska aniżeli ich unieszkodliwianie poprzez składowanie. (...) zmiana procesu unieszkodliwiania powinna być ostatecznością.*

Z ŻYCIA WZIĘTE – STANOWISKO WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO Z 14.05.2020

Mając na uwadze zapisy art. 11b powyższej ustawy należy wskazać, że stosowanie szczególnych rozwiązań dotyczy sytuacji związanych z wprowadzeniem stanu zagrożenia epidemicznego lub epidemii COVID-19 lub innymi sytuacjami kryzysowymi związanymi z występowaniem COVID-19. Podkreślenia jednak wymaga, że przepis przywołanego art. 11b stanowi wyjątek od zasad wynikających z ustawy z dnia 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* (Dz. U. z 2019 r. poz. 2010 z późn. zm.). **To szczególne rozwiązanie nie może mieć charakteru prewencyjnego,** lecz dotyczy sytuacji awaryjnej, gdy nie będzie możliwości zastosowania innych sposobów zagospodarowania odpadów, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

(...)

Odpady komunalne pochodzące od osób objętych kwarantanną lub izolacją zbierane w workach o odpowiednim kolorze lub oznaczonych literą „C”, nie powinny być przetwarzane z udziałem osób sortujących. W przypadku braku możliwości technicznych przetwarzania wyłącznie na liniach całkowicie zautomatyzowanych bez udziału człowieka, odpady te należy kierować bezpośrednio do unieszkodliwiania z zaleceniem termicznego przekształcenia lub bezpośredniego składowania najlepiej na składowiskach z instalacją do aktywnego odgazowania. Wytyczne jednoznacznie wskazują, jakie czynności powinny być podejmowane prewencyjnie, ażeby zapewnić ciągłość działania, nie przewidują natomiast prewencyjnego stosowania odstępstw od ogólnych zasad gospodarowania odpadami.

Z ŻYCIA WZIĘTE – STANOWISKO WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO Z 14.05.2020

Ad 5. Zgodnie z ww. wytycznymi Ministra Klimatu i Głównego Inspektora Sanitarnego odpady wytwarzane w miejscach kwarantanny lub izolacji, ze względu na miejsce powstawania oraz na ich skład stanowią odpady komunalne. Należy jednak z nimi postępować zachowując szczególne środki ostrożności oraz stosować zalecenia dotyczące postępowania z tymi odpadami zgodnie z ww. wytycznymi. Ponadto, odnosząc się do argumentu dotyczącego uznania całej masy odpadów komunalnych wytwarzanych na obszarze, gdzie znajdują się miejsca izolacji i kwarantanny, za odpady potencjalnie niebezpieczne i zagrażające życiu i zdrowiu pracowników zatrudnionych przy przetwarzaniu tych odpadów, należy zwrócić uwagę na fakt, iż odpady wytwarzane w gospodarstwie domowym przez osoby chore zawsze znajdowały się w strumieniu odpadów komunalnych, co podmioty gospodarujące odpadami winny mieć na względzie stosując odpowiednie zabezpieczenia.

Z ŻYCIA WZIĘTE – STANOWISKO WOJEWODY KUJAWSKO-POMORSKIEGO Z 7.05.2020

W związku z Państwa pismem z dnia 21 kwietnia 2020 r. w sprawie postępowania z odpadami komunalnymi w czasie epidemii koronawirusa uprzejmie informuję, iż każdy wniosek należy rozpatrywać w trybie indywidualnym, w oparciu o analizę i konkretne dane dotyczące określonego podmiotu.

Po uzyskaniu koniecznych informacji Wojewoda może wówczas podjąć decyzję w sprawie wydania polecenia.

OKOLICZNOŚCI ZWIĄZANE Z COVID - ART. 15R UST. 1 TZW. TARCZY – OTWARTY KATALOG PRZESŁANEK

Strony umowy w sprawie zamówienia publicznego, w rozumieniu Pzp, **niezwłocznie, wzajemnie informują się o wpływie okoliczności związanych z wystąpieniem COVID-19** na należyte wykonanie tej umowy, o ile taki wpływ wystąpił lub może wystąpić. Strony umowy potwierdzają ten wpływ dołączając do informacji, o której mowa w zdaniu pierwszym, oświadczenia lub dokumenty, które mogą dotyczyć w szczególności:

- 1) nieobecności **pracowników** lub osób świadczących pracę na innej podstawie niż stosunek pracy, które uczestniczą lub mogłyby uczestniczyć w realizacji zamówienia;
- 2) decyzji wydanych przez **GIS** lub **WIS**, w związku z przeciwdziałaniem COVID-19, nakładających na wykonawcę obowiązek podjęcia określonych czynności zapobiegawczych lub kontrolnych;
- 3) **poleceń** wydanych przez wojewodów lub decyzji wydanych przez Prezesa Rady Ministrów związanych z przeciwdziałaniem COVID-19, (art. 11 Ustawy),
- 4) **wstrzymania dostaw** produktów, komponentów produktu lub materiałów, trudności w dostępie do sprzętu lub trudności w realizacji usług transportowych;
- 5) **innych okoliczności**, które uniemożliwiają bądź w istotnym stopniu ograniczają możliwość wykonania umowy;
- 6) okoliczności, o których mowa w pkt 1-5, w zakresie w jakim dotyczą one **podwykonawcy** lub **dalszego podwykonawcy**.

ZMIANA UMOWY – ART. 15R UST 4. USTAWY W NOWYM BRZMIENIU

- Zamawiający, po stwierdzeniu, że okoliczności związane z wystąpieniem COVID-19, o których mowa w ust. 1, **wpływają** na należyte wykonanie umowy, o której mowa w ust. 1, **w uzgodnieniu z wykonawcą dokonuje zmiany umowy**, o której mowa w art. 144 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych, w szczególności przez:
 - 1. zmianę terminu** wykonania umowy lub jej części, lub czasowe **zawieszenie** wykonywania umowy lub jej części
 - 2. zmianę sposobu wykonywania** dostaw, usług lub robót budowlanych,
 - 3. zmianę zakresu świadczenia wykonawcy i odpowiadającą jej zmianę wynagrodzenia**
 - o ile wzrost wynagrodzenia spowodowany każdą kolejną zmianą nie przekroczy 50% wartości pierwotnej umowy.

Z ŻYCIA WZIĘTE...

Pismo Zamawiającego do wykonawcy (odbierającego odpady):

*W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 31.03.2020 r. (...), mając na uwagę art. 15r, **Zamawiający niezwłocznie występuje do Wykonawcy o podanie informacji o wpływie okoliczności związanych z wystąpieniem COVID-19 na należyte wykonywanie umowy.***

Z ŻYCIA WZIĘTE...

Pismo Zamawiającego do wykonawcy (odbierającego odpady):

*Działając na podstawie art. 15r ust. 2 ustawy z dnia 31.03.2020 r. (...), Zamawiający **wzywa do przedstawienia oświadczeń lub dokumentów potwierdzających wpływ okoliczności związanych z wystąpieniem COVID-19 na należyte wykonywanie umowy, w szczególności:***

- *Wskazanie wpływu ograniczenia liczby pracowników oddelegowanych do realizacji Umowy na wykonywanie poszczególnych usług (...), jaka ich liczba została oddelegowana w celu zapewnienia ewentualnej zmiany brygady w sytuacji wystąpienia COVID 19 (...),*
- *O ile zmienił się odstęp czasowy wyjazdu brygad i w jaki sposób wpływa to na ilość możliwych do zrealizowania odbiorów i na realizację harmonogramów,*
- *Przekazanie pomiaru absencji związanej z wystąpieniem COVID-19,*
- *Rozwinięcie kwestii związanej z prowadzonymi czynnościami sanitarnymi,*
- *Inne rozwiązania mające na celu wyeliminowanie zagrożenia związanego z COVID-19.*

POZIOMY RECYKLINGU I ODZYSKU

ART. 3B UCPG W OBECNYM BRZMIENIU

1. Gminy są obowiązane osiągnąć poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych, z wyłączeniem innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne, w wysokości co najmniej:

- 1) **50% wagowo** – za każdy rok w latach **2020–2024**;
- 2) **55% wagowo** – za każdy rok w latach **2025–2029**;
- 3) **60% wagowo** – za każdy rok w latach **2030–2034**;
- 4) **65% wagowo** – za **2035 r. i za każdy kolejny rok.**

2. Gminy są obowiązane osiągnąć poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne w wysokości co najmniej **70% wagowo rocznie.**

3. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, sposób obliczania poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami, o których mowa w ust. 1 i 2, kierując się **koniecznością możliwości zweryfikowania ich osiągnięcia przez każdą gminę.**

PROJEKT ROZPORZĄDZENIA Z 7 SIERPANIA 2020 - UZASADNIENIE

*Projekt przewiduje wprowadzenie wzoru pozwalającego na **obliczenie poziomu dla wszystkich odpadów komunalnych, a nie jak wcześniej materiałów odpadowych, przynajmniej takich jak papier, metal, plastik i szkło.** Pozwoli to wdrożyć przepisy zmienionej dyrektywy 2008/98/WE w sprawie odpadów.*

*Projekt wprowadza **nowy wzór do obliczeń poziomów**, uprzednio istniał obowiązek związany ze sprawozdawczością dotyczącą tych poziomów oraz ewentualne kary związane z brakiem osiągnięcia wymaganych poziomów.*

*Projekt zakłada też uszczegółowienie – zgodnie z art. 11a Dyrektywy 2008/98/WE w sprawie odpadów – przesłanek uwzględnienia w poziomach recyklingu i przygotowania do ponownego użycia mas odpadów wytworzonych oraz poddanych poszczególnym procesom. Dzięki temu **weryfikacja** zgłaszanych danych będzie łatwiejsza.*

<https://legislacja.gov.pl/projekt/12337450>

PROJEKT ROZPORZĄDZENIA Z DNIA 7 SIERPNI 2020 R.

■ w sprawie sposobu obliczania poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami (§ 2):

Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych, z wyłączeniem innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne oblicza się zgodnie ze wzorem:

$$P = \frac{Mr}{Mw} \times 100\%$$

P – poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych, wyrażony w %,

Mr – łączna masa odpadów komunalnych poddanych recyklingowi i przygotowaniu do ponownego użycia, wyrażona w Mg,

Mw – łączna masa wytworzonych odpadów komunalnych, wyrażona w Mg.

2. Do obliczeń stosuje się metodę określoną w decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2019/1004 z dnia 7 czerwca 2019 r. określająca zasady obliczania, weryfikacji i zgłaszania danych dotyczących odpadów zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE.

<https://legislacja.gov.pl/projekt/12337450>

PROBLEMY Z POZIOMAMI ODZYSKU

- Poziom selektywnej zbiórki bioodpadów jest niski, a więc obliczanie poziomu odzysku zgodnie z nowym wzorem będzie dla większości gmin **niekorzystne, wbrew założeniom Ministerstwa,**
- Z przepisów UE wynika jedynie obowiązek osiągnięcia poziomu odzysku 55% w 2025 r., a więc przyjęcie 50% w 2020 r. jest wymogiem krajowym,
- Obowiązek osiągnięcia poziomów odzysku w 2020 r. jest trudny do spełnienia także z powodu zmiany systemów gminnych w trakcie roku, a ponadto w związku z koronawirusem, którego skutki dla gospodarki odpadami trudno jeszcze oszacować.
- Tymczasem za nieosiągnięcie poziomów odzysku przewidziana jest kara: 270 zł za każdą tonę odpadów „poniżej wskaźnika”. **Pytanie: czy wykonawcy będą płacić takie kary umowne za nieosiągnięcie poziomów odzysku, czy też czekają nas spory sądowe?**

PROJEKT ROZPORZĄDZENIA MBP

PROJEKT ROZPORZĄDZENIA Z DNIA 30 LIPCA 2020 R. - UZASADNIENIE

Celem powyższego rozporządzenia jest określenie **wymagań dla prowadzenia procesów mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz wymagań dla odpadów, które powstają w wyniku prowadzenia tych procesów, w tym dla stabilizatu, który może być poddany procesowi odzysku po przesianiu na sicie o wielkości oczka do 20 mm lub poddany unieszkodliwianiu przez składowanie, a także dla odpadów powstających z procesów biologicznego suszenia. (...)** **Odpady będą mogły być przewożone do najbliższej zlokalizowanej instalacji do ich przetwarzania.**(...)

Głównym celem opracowywanego projektu rozporządzenia jest określenie warunków dla przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, w taki sposób, aby uzyskany stabilizat nie zawierał już odpadów ulegających biodegradacji i mógł być bezpiecznie unieszkodliwiany na składowisku odpadów.

(...)

§ 13. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem **14 dni** od dnia ogłoszenia.

<https://legislacja.gov.pl/projekt/12336900>

UWAGI RADY RIPOK DO PROJEKTU ROZPORZĄDZENIA Z DNIA 30 LIPCA 2020 R.

Zważywszy ponadto na proponowany 2-tygodniowy termin wejścia w życie postanowień rozporządzenia nasuwa się wniosek, że **samo formalne dostosowanie zapisów decyzji administracyjnych jest nierealne w tak krótkim okresie, nie mówiąc już o dostosowaniu technicznym czy organizacyjnym**. Proponujemy więc odłożenie tego tematu co najmniej o rok, kiedy, mamy nadzieję uporamy się już ze zmianami decyzji administracyjnych będących w toku. Czas ten możemy poświęcić na konsultacje i dopracowanie projektu. (...)

Jest to kolejny element, który wpłynie na konieczność zrewidowania i **zwiększenia potrzeb inwestycyjnych, a pośrednio na zwiększenie kosztów zagospodarowania odpadów komunalnych**, co przełożyć się może na wzrost stawek opłat w tym zakresie dla mieszkańców Polski. Projekt rozporządzenia wskazuje nadrzędną rangę/znaczenie instalacji MBP, której przeznaczeniem ma być przetwarzanie przede wszystkim zmieszanych odpadów komunalnych, a pozostałe procesy przetwarzania innych odpadów w tym pochodzących z selektywnej zbiórki są jedynie procesami dopuszczonymi wariantowo. **Jest to koncepcja zgoła odmienna od kierunków zmian w gospodarce odpadami zalecanych w strategicznych dokumentach Unii Europejskiej oraz od zasobooszczędnej i racjonalnej strategii rekomendowanej przez Radę RIPOK – zakładającej sukcesywne, w perspektywie następnych lat, modernizowanie i przekształcenie RIPOK / IK z instalacjami MBP w Regionalne Centra Recyklingu.**

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

Anna Specht-Schampera

Radca prawny

Partner

Kancelaria Prawna Schampera, Dubis,
Zajęc i Wspólnicy sp. k.

ul. Kazimierza Wielkiego 3
50-077 Wrocław / POLAND

Tel. +48 71 32651-40

Mobile: + 48 502 227 313

Fax +48 71 32651-41

anna.specht-schampera@sdzlegal.pl

AUSTRIA

GRAZ

SCWP SCHINDHELM

Saxinger, Chalupsky & Partner
Rechtsanwälte GmbH
graz@scwp.com

LINZ

SCWP SCHINDHELM

Saxinger, Chalupsky & Partner
Rechtsanwälte GmbH
linz@scwp.com

WELS

SCWP SCHINDHELM

Saxinger, Chalupsky & Partner
Rechtsanwälte GmbH
wels@scwp.com

WIEN

SCWP SCHINDHELM

Saxinger, Chalupsky & Partner
Rechtsanwälte GmbH
wien@scwp.com

BELGIUM

BRUSSELS

SCWP SCHINDHELM

Saxinger, Chalupsky & Partner
Rechtsanwälte GmbH
brussels@scwp.com

BULGARIA

SOFIA

SCHINDHELM

Law office Dr. Cornelia Draganova & Colleagues
sofia@schindhelm.com

VARNA

SCHINDHELM

Law office Dr. Cornelia Draganova & Colleagues
varna@schindhelm.com

CHINA

SHANGHAI

SCHINDHELM

Schindhelm Rechtsanwaltsgesellschaft mbH
shanghai@schindhelm.com

TAICANG

SCHINDHELM

Schindhelm Rechtsanwaltsgesellschaft mbH
taicang@scwp.com

CZECH REPUBLIC

PILSEN

SCWP SCHINDHELM

Saxinger, Chalupsky & Partner v.o.s
advokátní kancelář
pizen@scwp.com

PRAGUE

SCWP SCHINDHELM

Saxinger, Chalupsky & Partner v.o.s
advokátní kancelář
praha@scwp.com

GERMANY

DÜSSELDORF

SCHINDHELM

Schmidt Rogge Thoma Rechtsanwälte
Partnergesellschaft mbB
duesseldorf@schindhelm.com

HANNOVER

SCHINDHELM

Schindhelm Rechtsanwaltsgesellschaft mbH
hannover@schindhelm.com

OSNABRÜCK

SCHINDHELM

Schindhelm Rechtsanwaltsgesellschaft mbH
osnabrueck@schindhelm.com

HUNGARY

BUDAPEST

SCWP SCHINDHELM

Zimányi & Fakó Rechtsanwälte
budapest@scwp.hu

ITALY

BOLOGNA

DIKE SCHINDHELM

DIKE Associazione Professionale
bologna@schindhelm.com

POLAND

WROCŁAW

SDZLEGAL SCHINDHELM

Kancelaria Prawna Schampera, Dubis,
Zajęc I Wspólnicy sp.k.
wroclaw@sdzlegal.pl

WARSAWA

SDZLEGAL SCHINDHELM

Kancelaria Prawna Schampera, Dubis,
Zajęc I Wspólnicy sp.k.
warszawa@sdzlegal.pl

ROMANIA

BUKAREST

SCHINDHELM

Schindhelm & Asociatii S.C.A.
bukarest@schindhelm.com

SLOVAKIA

BRATISLAVA

SCWP SCHINDHELM

Saxinger, Chalupsky & Partner s.r.o.
bratislava@scwp.com

SPAIN

BILBAO

LOZANO SCHINDHELM

Lozano, Hilgers & Partner SLP
bilbao@schindhelm.com

DENIA

LOZANO SCHINDHELM

Lozano, Hilgers & Partner SLP
denia@schindhelm.com

MADRID

LOZANO SCHINDHELM

Lozano, Hilgers & Partner SLP
madrid@schindhelm.com

PALMA DE MALLORCA

LOZANO SCHINDHELM

Lozano, Hilgers & Partner SLP
palma@schindhelm.com

VALENCIA

LOZANO SCHINDHELM

Lozano, Hilgers & Partner SLP
valencia@schindhelm.com